

Наталія ФІЛІПЕНКО НОВІ ГОРИЗОНТИ ДЛЯ УНІВЕРСИТЕТІВ:
ЗНАЧЕННЯ СПІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКО-ЛАТВІЙСЬКОГО НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ПРОЄКТУ «УНІВЕРСИТЕТ ПЕРЕДОВОГО ДОСВІДУ:
ПРОЦЕС ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА АДАПТАЦІЇ ДО ВИКЛИКІВ СУЧАСНОСТІ»

Наталія ФІЛІПЕНКО,
керівник спільного Україно-Латвійського проєкту
доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри права гуманітарно-правового факультету
Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут», Харків, Україна
ORCID: 0000-0001-9469-3650
e-mail: n.filipenko@khai.edu

DOI: <https://doi.org/10.32620/pls.2024.5.01>

НОВІ ГОРИЗОНТИ ДЛЯ УНІВЕРСИТЕТІВ: ЗНАЧЕННЯ СПІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКО-ЛАТВІЙСЬКОГО НАУКОВО- ДОСЛІДНОГО ПРОЄКТУ «УНІВЕРСИТЕТ ПЕРЕДОВОГО ДОСВІДУ: ПРОЦЕС ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА АДАПТАЦІЇ ДО ВИКЛИКІВ СУЧАСНОСТІ»

Освіта відіграє фундаментальну роль у розвитку інтелектуального потенціалу суспільства, адаптуючи його до викликів сучасного ринку праці. Зважаючи на динамічність цих змін, Україна також активно шукає шляхи інтеграції в європейський освітній простір, запроваджуючи нові підходи до формування власного освітньо-наукового середовища. Це передбачає впровадження інноваційних методик навчання, створення ефективної системи забезпечення якості освіти та підтримки наукових досліджень. Формування Українського освітньо-наукового простору повинно враховувати як глобальні, так і національні виклики, зокрема забезпечення стійкості освітньої системи до таких ризиків, як політична нестабільність, економічні кризи, демографічні виклики та технологічні трансформації. Важливо, щоб освітньо-наукова діяльність базувалася на принципах інтернаціоналізації, сталого розвитку та відкритості до інновацій. Участь України в глобальних науково-освітніх процесах сприяє модернізації освітньої системи, підвищенню її конкурентоспроможності та створенню умов для реалізації потенціалу кожного громадянина в умовах інтеграції до європейського співтовариства.

Для реалізації спільного наукового проєкту залучено дослідників із Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут ім. М. Є. Жуковського» (ХАІ) та Ризького університету імені Страдіня (RSU). Ця співпраця базується на багаторічному досвіді обох закладів у галузі наукових досліджень та їхньому інституціональному потенціалі. Поєднання теоретичних

напрацювань і практичного досвіду обох установ створює сприятливі умови для обміну знаннями та реалізації інноваційних проєктів у сфері освіти та науки.

Основна мета цього дослідження – розробити конкретні пропозиції щодо створення внутрішньої системи стійкості для закладів вищої освіти України та Латвії. Ця система сприятиме безперервності освітнього та наукового процесу, забезпечуватиме захист від потенційного іноземного втручання, а також стане основою для адаптації університетів до сучасних викликів, включаючи цифровізацію та глобалізацію.

Проєкт передбачає не лише вивчення поточних проблем, але й створення комплексу заходів, які будуть інтегровані в практичну діяльність обох закладів. Це включає: впровадження сучасних технологій захисту інформаційних систем. Розробку нових методик управління ризиками в умовах воєнних і посткризових ситуацій. Інструменти для підтримки якості навчання та наукових досліджень у режимі онлайн тощо. Співпраця дозволила фахівцям обох університетів не лише обговорити сучасні виклики та проблеми, а й об'єднати зусилля у створенні нових рішень. Це дало можливість здійснити обмін найкращими практиками, презентувати наукові напрацювання та розробити концепції, які можуть бути впроваджені у практичну діяльність.

Підсумовуючи результати дворічної продуктивної співпраці, можна з упевненістю сказати, що цей проєкт став надійною платформою для розробки нових стратегічних підходів у галузі освіти та науки. Спільні напрацювання мають не лише значний теоретичний внесок, але й

забезпечують розвиток інноваційного потенціалу університетів, створюючи фундамент для подальшого зміцнення їх конкурентоспроможності у глобальному середовищі.

Значущість такого проекту особливо підкреслюється у сучасних умовах, коли університети змушені швидко адаптуватися до динамічних змін та долати виклики, пов'язані з безпекою, технологічними зрушеннями та соціальними трансформаціями. Модернізація систем безпеки та інтеграція новітніх технологій стають ключовими завданнями для забезпечення стійкості та безперервності освітньо-наукових процесів.

Сьогодні, коли університети стоять перед новими викликами, що охоплюють як технологічні трансформації, так і питання забезпечення безпеки та стійкості, партнерство між закладами освіти стає основою для формування сильного, динамічного та гнучкого освітнього середовища. Спільна стратегія розвитку сприятиме інтеграції до міжнародних наукових ініціатив, розширенню можливостей для студентів і викладачів, а також формуванню нових

моделей управління та забезпечення безперервності освітнього процесу. Ми впевнені, що успішна реалізація таких ініціатив дозволить не лише підвищити якість освітніх послуг, а й сприятиме сталому розвитку університетів, зміцненню їхньої репутації та залученню нових партнерів для вирішення актуальних проблем сучасної науки і суспільства.

Співпраця між Національним аерокосмічним університетом ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (ХАІ) та Ризьким університетом імені Страдіня (RSU) є яскравим прикладом ефективного партнерства, спрямованого на вирішення сучасних глобальних викликів. Така співпраця демонструє, наскільки важливою є взаємодія різних наукових шкіл та об'єднання зусиль для досягнення спільних цілей. Об'єднання зусиль підкреслює значущість міжнародного партнерства в умовах глобалізації, коли інтернаціоналізація освітнього процесу та наукових досліджень стає невід'ємною складовою успішного розвитку університетів.